

TELEFON 45-85

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega prvega v mesecu. Posamezna številka 1 din. / Naročnina mesečno 1 din. / Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica

Invalidska sodišča

Dolgotrajna, težka in s trnjem posuta je bila pot, ki so jo vojne žrtve prehodile v zadnjih desetih letih. Od invalidskega Kosova — zakona iz leta 1929. pa do sprejetja in uveljavljanja novega invalidskega zakona je za nas doba, ki je zaznamovana z največjimi napori in borbami za popravilo invalidskih krivic, povzročenih z zakonom iz leta 1929. Mnogi borci so omagali, kajti težke so bile žrtve, ki nam jih je ta borba prizadejala — toda zmagali smo in dočakali nov invalidski zakon, ki nam daje možnost, da pride ogromna večina vojnih žrtev do svojih pravic, ki so si jih prislužile z nepopisnim trpljenjem na bojnih poljanah.

Vsakdo, ki pozna novi invalidski zakon, mora priznati, da vsebuje mnoge ugodnosti za vojne žrtve in to osebne, kakor tudi take splošnega značaja. Toda je že tako na svetu, da seže vsakdo najprej po svojih osebnih koristih in zahteva v prvi vrsti svoje osebne pravice. Do uživanja teh osebnih dobrin pa ima pravico vsak vojni invalid, vdova ali tudi starši padlih šele tedaj, če mu te pravice na osnovi določil zakona prisodi invalidsko sodišče.

Predaleč bi zašli, če bi ponavljali že neštokrat iznešene številke o reduciranih vojnih invalidih iz l. 1929., zato se ustavimo samo pri dejstvu, da so si te v ogromni večini pridobile ponovno možnost popolne invalidske zaščite. In prav zaradi tega je naraslo število prijav po novem invalidskem zakonu samo v Sloveniji nad 15.000. Vsakdo, ki pozna postopek in tudi ogromno delo, ki so ga s tem pridobila invalidska sodišča, bo razumel, da je za tako delo treba precej moči, pa tudi mnogo — mnogo dobre volje. Motil bi se vsakdo, kdor bi mislil, da bo to delo dovršeno v par mesecih, toda naše stremljenje gre pred vsem za tem, da se to delo ne zavleče v nedogled. To so dejstva, ki se jih je invalidsko udruženje v prvi vrsti zavedalo, zato je, zavedajoč se nujnosti, ki jo zahtevajo vložene prijave, poseglo sugestivno v reševanje tega vprašanja in predlagalo, naj bi bili določeni za reševanje prijav vojnih žrtev v prvi vrsti sodniki invalidi ali pa borci iz svetovne vojne, ki so z nami trpeli, z nami kraveli in zato tudi najbolj razumejo naše gorje in poznajo najbolj tudi naše moralne in ne samo zakonite pravice. Toda udruženje ni ostalo samo pri tem nasvetu. Šlo je dalje in se pobrigalo, da so bile iz narodnega invalidskega fonda nastavljene pomožne moči za prvoinstančna invalidska sodišča in poskrbelo tudi za to, da bodo vsi sodniki, ki jim je poverjeno reševanje invalidskih prijav, prejeli iz narodnega invalidskega fonda posebne nagrade. Vse to je udruženje ukrenilo zaradi tega, ker se dobro zaveda, da je prav pri invalidskih sodiščih potrebna največja ekspeditivnost, da se morajo smatrati ravno invalidske zadeve za nujne in da je treba zelo pohiteti, da pridejo vojne žrtve do svojih, v zakonu predvidenih pravic. Vse, kar je moglo udruženje ukreniti, je ukrenilo, da pa se bodo vse zadeve reševale v pospešenem tempu, je potrebno čim več delavcev, potrebno pa je predvsem razumevanje za stvar na onih mestih, kjer se imajo izvršiti določila, ki jih je organizacija s težavo izposlovala od narodnega invalidskega fonda, da ne bi morali kdaj pozneje pokazati na ta mesta kot povzročitelje zastoja invalidskih zadev.

Oglejmo si nekoliko, kako napreduje reševanje prijav. Že v začetku

Do proteze in zdravljenja imajo invalidi pravico že pred sodnimi rešitvami

Mnogi, po prejšnjih invalidskih zakonih reducirani ali pa sedaj šele prvič prijavljeni invalidi, morajo čakati na proteze, ali na zdravljenje, če jim je to potrebno, ker pač še nimajo novih sodnih rešitev, s katerimi jim je priznana zaščita.

Opozarjali smo že, da je izšel dodatek k uredbi o vojnih invalidih, da imajo invalidi pravico dobiti proteze ali zdravljenje že pred sodnimi rešitvami. Kljub temu pa naša protezna delavnica ni hotela dati protez dotičnim invalidom, ako niso mogli predložiti sodnih rešitev o priznanju zaščite in se je sklicevala na pravilnik o zdravniški pomoči, češ da ta tega ne določa.

Da uveljavi čisto jasno določilo dodatka k invalidski uredbi, ki se ni hotela upoštevati, se je oblastni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani obrnil na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu, ki je izdalo potom razpisa sledeča navodila:

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje St. št. 75.205 od 10. novembra 1939.

Gospod ban!

V zvezi z vlogo oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani št. 3522 od 6. t. m. mi je čast dostaviti sledeče navodilo:

Pravilnik o zdravniški pomoči, ki je podpisan od mojega prednika dne 12. aprila 1939. pod St. br. 25.337/39., je izdelan na podlagi uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah M. S. št. 1131/38. Med tem je nekoliko dni pozneje, to je 29. aprila 1939., pod št. 446 ministrski svet odobril uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah, s katero razširja krog oseb, ki imajo pravico na zdravljenje in dobivanje protez ter drugih pomožnih ortopedskih sredstev, na ta način, da dodaja § 7. uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah nov odstavek, ki se glasi: »Vojni invalid ima pravico zdravljenja in dobivanja protez ter drugih ortopedičnih pripomočkov, kakor tudi na brezplačno vožnjo v ta namen tudi že pred izvršnim sodnim rešenjem, če dokaže z listino vojaškega oblastva, da je dobil rano, poškodbo ali pohabo v vojni in brez svoje krivde.«

Iz navedene vloge oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov se vi-

članka smo navedli, da je v Sloveniji približno 15.000 prijav po novem invalidskem zakonu. Od tega števila je približno 5400 starih predmetov, to je prijav onih vojnih žrtev, ki so jim bile priznane pravice tudi po zakonu iz leta 1929., odnosno jim ta zakon ni odvzel invalidske zaščite. Zanimiva bi bila tu primerjava, koliko prijav je bilo vloženi v vsej državi, toda to število nam ni točno znano. Pač pa lahko iznesemo pomembno dejstvo, da je višje invalidsko sodišče v Beogradu prejelo do meseca decembra od prvoinstančnih sodišč v državi vsega približno 29.000 rešitev, kar je vsekakor precejšnje število, v katerem je zapadenih tudi približno 1500 rešitev prvoinstančnih sodišč iz Slovenije, kar predstavlja šele približno eno desetino vseh prijav, tu vloženi. Višje invalidsko sodišče je od vseh do tedaj prejetih predmetov rešilo približno 17.000. V tem številu so zapadene tudi vse rešitve iz Slovenije.

di, da se protezna delavnica v Ljubljani drži pravilnika o zdravniški pomoči in ne upošteva predpisov uredbe o spremembah in dopolnitvah, ki govorijo o isti zadevi, a so izšli pozneje. Razumljivo je, da bi se moral pravilnik o zdravniški pomoči kretati v mejah uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah M. S. št. 1131/38.

Obrazloženo izvolite priobčiti vsem pristojnim oblastem v banovini, da imajo pravico zdravljenja in ortopediranja poleg oseb, naštetih v pravilniku

Pazite na važna pojasnila

Kljub temu, da naš list vedno prinaša članke in pojasnila o vseh važnih invalidskih zadevah in sreski odbori dobivajo okrožnice, ljudje poizvedujejo o stvareh, ki bi jim bile lahko znane, ako bi čitali »Vojnega invalida«, ali pa bi lahko dobili pojasnila pri svojih organizacijah.

Od računovodstva dravske finančne direkcije smo bili ustmeno opozorjeni, da prihajajo tudi tja stalno dopisi za poizvedbe o raznih zadevah, celo takih, ki ne spadajo tja. Večkrat smo že pisali, da taki dopisi, na katere oblasti sploh ne morejo odgovorjati, samo motijo redno delo, zato je brez pomena, ako se pošiljajo. Vsak naj rajši pazljivo in točno čita naše članke v »Vojnem invalidu« in ako ne bo kaj razumel ali pa mu še ne bo jasno, naj vpraša svojo sresko organizacijo. Ni pa treba nadlegovati uradov, ki ne dajejo nobenih pojasnil.

Zabeležili smo si nekaj vprašanj, na katere smo bili opozorjeni, da jih invalidi vedno pošiljajo:

1. Zakaj se je odtegnilo začetkom leta kar 12 din za »Vojnega invalida« in zakaj se potem mesečno odteguje po 1 % invalidskih prejemkov?

Po sklepu naših občnih zborov se bo naročnina za list »Vojni invalid« odtrgovala od invalidnine, da je ne bo treba plačevati pri organizacijah. Za to je bilo meseca januarja t. l. vsakemu odtrgano po 12 din za vse leto. — Tem se letos naročnina ne bo več odtrgala.

Članarina pa se odtrguje vsak mesec in sicer po 1 % od invalidnine tako, kakor določa § 112. uredbe. Zaradi tega ni treba onim, ki prejema invalidnino, plačati ničesar pri organizacijah. Dotični, ki še ne prejema in-

Navedene številke naj nam služijo samo v ilustracijo, da zadeva ne napreduje tako naglo kot bi si mi želeli. Udruženje vojnih invalidov se zaveda vseh težkoč, ki ovirajo delo, zato pa je tudi ukrenilo vse, kar je v njegovi moči, da bi reševanje invalidskih zadev pospešilo, zato pomaga vojnim okrogom pri odstranjevanju raznih ovir, ki bi preprečevale ekspeditivnost dela komisij za pregled invalidov, pomaga v vsakem pogledu tudi okrognim invalidskim sodiščem, ker želi, da bi se ekspeditivnost povečala, ker to terja nepopisna beda, v kateri živijo mnogi vojni invalidi in ostale vojne žrtve in ker se povsem dobro zaveda, da jih bo iz te bede rešilo edino nujno reševanje prav vseh invalidskih zadev.

Zavedamo se in to tudi naglašamo: Invalidski zakon bo uveljavljen šele takrat, ko bodo vse vojne žrtve imele rešenja in zaščito, do katere imajo po zakonu pravico.

o zdravniški pomoči, tudi osebe, omejenjene v § 1. uredbe o spremembah in dopolnitvah.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Podpis.

S tem je torej odpravljen vsak dvom in velja le jasno besedilo dodatka k uredbi. Invalidom ni treba čakati na proteze ali njihovo popravilo ali pa na brezplačno zdravljenje, ako jim je potrebno. Čeprav še nimajo rešitev okrognih invalidskih sodišč, lahko takoj dobe ortopediranje ali zdravljenje, izkažejo pa se z nadpreglednimi listi ali rešenji po prejšnjih invalidskih zakonih, da izvirajo njihove poškodbe resnično iz vojne.

validnine, pa bodo morali toliko časa, dokler jim ta ne bo nakazana plačevati članarino in naročnino za list še pri organizacijah. Ako jim bo med letom nakazana invalidnina in od nje odtegnjena članarina in naročnina, bo vse to poračunala organizacija.

Nekateri sprašujejo, zakaj se jim je ravno tako odtegnilo, ker niso še vpisani za člane udruženja? Dotični se morajo vpisati za člane, ker je članstvo po § 108. uredbe obvezno. Organizacija sama jih pa ne more iskati.

2. Invalidi z manj kot 60 % nesposobnosti prosijo, da bi se jim nakazovali dodatki k invalidnini. V § 48. uredbe je natanko določeno, kdo dobiva dodatke. To so samo invalidi do vštete VI. skupine (do 60%), toda le, če so siromašni! Torej invalidi z manj kot 60% ne morejo dobivati nobenih dodatkov. Ravno tako nimajo nobenih družinskih dodatkov invalidi, ki imajo 100% z dodatkom, ker dotični dobivajo drugačne doklade. Dodatke pa dobivajo le, če so siromašni, to je, ako ne plačujejo na 200 din letnega neposrednega davka. — Mislimo, da je to v uredbi dovolj jasno povedano. Čemu potem spraševanje?

3. Priznanje dodatkov za otroke, ki so rojeni že po prejemu rešenj, odnosno po 1. aprilu 1939. Na podlagi invalidskega zakona iz leta 1929. je priznavala dodatke finančna direkcija, sedaj po novi uredbi pa jih priznavajo okrogna invalidska sodišča prav tako kakor invalidnino.

Za priznanje dodatkov novorojenim otrokom je treba zaprositi pristojna okrogna invalidska sodišča.

4. Invalidi prosijo finančno direkcijo za potrdila o prejetem invalidnini radi predložitve protezni delavnici ali pa, če prosijo za legitimacije za vožnjo. Protezna delavnica zahteva predložitve prepisov rešenj, na podlagi katerih invalidi prejema invalidnino, ne zahteva pa potrdil finančne direkcije. Dotični, kateri so bili prevedeni na prejemke po novi invalidski uredbi z rešenji Dravske finančne direkcije, morajo predložiti protezni delavnici sodno overovljene prepise teh rešenj. — Drugi, ki dobivajo invalidnino na podlagi rešenj Vrhovnega invalidskega sodišča v Beogradu, morajo predložiti protezni delavnici sodno overovljene prepise rešenj tega Vrhovnega sodišča. Kdor pa še ne prejema invalidnine, pa so mu po prejšnjih zakonih ali pa že po novi uredbi priznane samo ostale pravice, predloži sodno overovljen prepis zadnjega rešenja, katerega pač ima (po inv. zakonu iz leta 1929.). Protezna delavnica zahteva rešenja samo zato, da bo imela dokaz, da so dotični priznani po novi invalidski uredbi in da imajo zaščito. Pozneje, ko bodo novi dokazi zbrani, ne bo treba več prilagati prepisov rešenj.

Z železniškimi legitimacijami pa nima finančna direkcija nič opraviti, ker se naročajo pri sreskih odborih udruženja in dalje preko sreskih načelnikov na Direkcijo drž. železnice.

5. Prošnje za pospešitev nakazil invalidskih prejemkov. Teh prihaja zelo veliko, toda so vse brez pomena. Finančna direkcija izplača invalidnino šele po prejemu rešenja Vrhovnega invalidskega sodišča iz Beograda. Samo na rešenje okrožnega invalidskega sodišča ne more ničesar izplačati. Pojasnjevali smo že, kakšna je pot rešitve, predno pride do izplačila invalidnine. Ko prejme finančna direkcija rešenje Vrhovnega invalidskega sodišča, vidirano od kontrole pri ministru socialne politike, nakaže sama, brez kakšnega odlašanja dotičnemu invalidske prejemke in je brez pomena pisariti in priganjati, ker se stvar ne more pospešiti.

6. Predlaganje potrdil o šolanju otrok. Veliko takih potrdil izostaja, zato računovodstvo finančne direkcije mora ustavljati dodatke. Opozarjamo, da vsak v lastnem interesu redno predlaga potrdila o šolanju otrok. Za otroke do 16. leta ni treba takih potrdil, ker jim itak pripadajo dodatki. Za otroke tik pred dopolnitvijo 16. leta, ali pa po 16. letu starosti, ako študirajo (srednjo ali visoko šolo), pa je

treba ob začetku vsakega šolskega leta, za univerzo pa ob začetku vsakega semestra, predložiti Dravski finančni direkciji potrdila, da redno obiskujejo šolo in da ne prejemaajo štipendije ali drugih javnih podpor.

7. Za varovanje morajo varuhi predlagati potrdila o življenju. Za sirote brez staršev morajo varuhi predlagati potrdila župnih uradov, da dotični otroci še žive. Ne veljajo pa taka potrdila, ki jih izdajo občine ali organizacija. Taka potrdila je treba predlagati vsak mesec. Potrdila ne smejo biti datirana pred prvim dotičnega meseca, za katerega se prejemki izplačajo.

Za vojne žrtve v bolnicah izstavljajo potrdila bolnice same.

8. Preselitve in spremembe draginjskih razredov. Po § 49. uredbe pripadajo vojnim žrtvam v vsakem draginjskem razredu drugačne doklade. Zato mora vsak, ki se preseli iz kraja nižjega draginjskega razreda v višji draginjski razred, ali pa nasprotno, predložiti potrdilo občine, v Ljubljani pa od uprave policije, kdaj se je preselil. To velja seveda samo za tiste, ki prejemaajo dodatke k invalidnini, drugim ni treba nič predlagati.

Opozarjamo vnovič, da naj vsak pazljivo prečita prednja pojasnila, da ne bo toliko nepotrebnih popraševanj,

listu in drugih časopisih, da se tekom enega leta oglašijo vsi tisti, ki bi kaj vedeli o pogrešanju. Šele po enem letu, ako se nihče ne oglasi, se smatra dotičnega za mrtvega in se izda tozadevni sklep.

Zato, ker je treba čakati na potek roka, se postopanje o proglastitvi mrtvim tako zavleče in seveda tudi rešenje za invalidnino. Skrajšati pa se postopanje ne da, ker se je treba držati predpisov.

Stroški pa nastanejo zato, ker je treba plačati takse za vloge in poslovanje in za objave v Službenem listu. Naše udruženje je že zaprosilo, da bi bile vloge za proglastitev vojnih pogrešancev za mrtve brez taks, toda ni nič doseglo.

Praviloma bi kolkov za vloge in poslovanje ne bilo treba, ker so vsi pripomočki, potrebni za reševanje invalidskih zadev po § 68. uredbe o invalidih, odstavek 4., proste vseh taks.

Kljub temu, da se stranke, ki predlagajo proglastitve za mrtve samo v svrhu priznanja invalidnine, na to sklicujejo, sodišča vseeno zahtevajo takse. To si razlagamo tako, da proglastitev

za mrtve ne smatrajo kot edino invalidsko zadevo, pač pa kot splošno pravno zadevo. Proglastitev za mrtvega velja tudi za zapuščinske svrhe, za ženitev in sploh v vseh primerih kot izkazilo.

Posebno pa je treba plačevati objave v listih, ki ne objavijo nič zastonj in so tudi našo tozadevno prošnjo za oprostitev zavrnili.

Dotični, ki prosijo za proglastitve pogrešanih vojakov za mrtve, naj se v vsakem primeru sklicujejo na odstavek 4. § 68. invalidske uredbe v svrhu oprostitve taks, ako pa jih sodišča ne oprostijo, jih morajo pač plačati, da se postopanje ne zavleče in da ne bodo predolgo čakali na invalidsko podporo. Umestno je, da stranke za padlimi in umrlimi vojaki ne plačujejo taks. Spominjamo se, da je bila med vojno izdana neka zakonska novela, ki je oproščala celo zapuščine padlih vojakov vseh taks.

Čeprav se proglastitev za mrtve potrebuje v različne svrhe, se lahko upošteva oprostitve po § 68. invalidske uredbe, ker so potrebne in predlagane v glavnem v invalidske svrhe.

OBVESTILA UPRAVE NARODNEGA INVALIDSKEGA FONDA

Iz 56. seje dne 18. decembra 1939.

Ker je načrt pravilnika za izdajo posojil predložen v odobritev gospodu ministru za socialno politiko, se nalaga delegatom, članom uprave, da pri poštni hranilnici forsirajo odobritev zaprosenega kredita na osnovi obveznic vojne štete, ki so last fondu.

Pregledali so se zakupi kantin v vojnih objektih in je seja podala popolno mišljenje za nakup v zaprosenih primerih ter si zagotovila dohodek za fond po prejšnjem načelnem sklepu.

Izvršena je spolnitev izpraznjenih mest dnevnicev pri posameznih okrožnih sodiščih in to v smislu zahtev prizadetih sodišč, da se pospeši reševanje invalidskih predmetov.

Odobreni so naknadni stroški za zdravljenje in to v upravičenih primerih.

Iz 57. seje dne 20. decembra 1939.

Na znanje se vzame referat članov, ki so bili določeni, da proučijo vprašanje reorganizacije knjigovodstva fonda, ker se delo fonda na osnovi uredbe o vojnih žrtvah z dneva v dan večja.

Po referatu o napačno izterjanih kaznih v letu 1937. in po razsodbi pristojnih sodišč, sklene seja povrniti take kazni.

Odobrena so izplačila za pravilno predložene račune za izvršena potovanja invalidov v svrhu zdravljenja.

Iz 58. seje dne 8. decembra 1939.

Po podanih referatih o akciji za zbiranje dohodkov fondu, na podlagi § 90., toč. j), uredbe o invalidih seja sklene, da naj se uprava obrne na g. ministra za socialno politiko, da v soglasju z ministrom notranjih zadev izda okrožnico vsem občinam za postavitev pavšalnih vsot v njihove proračune zaradi subvencije narodnemu inv. fondu.

Obvestijo se tudi kr. banske uprave, da na poziv ministrstva notranjih zadev v smislu § 85., toč. e), uredbe priporočijo občinskim upravam, da podprejo to akcijo.

Za pospešitev izplačevanja invalidnin je treba delo pospešiti; za to se uradniki in zvaničniki honorirajo za nadure.

Nadaljuje se s pregledom onih zadev, za katere so že izdane sodne odločbe za povračilo napačno plačanih kazni po čl. 99 a zakona o drž. računovodstvu.

Iz 59. seje dne 11. decembra 1939.

Načrt pravilnika za izkoriščanje koncesij po § 39. uredbe, katerega je izdelal gospodarski odsek središnjega odbora UVI po svoji uvidevnosti, se sklene razmnožiti in razdeliti članom ter namestnikom uprave fonda v proučevanje, ker se bo o tem načrtu razpravljalo na prihodnji seji.

Prečita se načrt vloge na ministra za socialno politiko, da izposluje na

priporočilo ministra notranjih zadev zbiranje denarnih sredstev od mestnih in vaških občin po § 90., toč. j), uredbe, ki jo seja odobri.

Na intervencije lastnikov avtobusnih prog glede določite pogojev in znižanja procentov v korist vojnih žrtev sklene seja, da vztraja na principelnem sporazumu s predstavniki Zveze avtobusnih podjetnikov.

Ortopedskemu zavodu v Beogradu se na prošnjo za povišanje vsote za dajatve podpor odobri znesek 10.000 din pod pogojem, da se ima uporabljati po prejšnjih direktivah. Zaradi dokončne rešitve zaostalih zadev za izplačilo invalidnine je bilo sklenjeno, da se prekournno delo lahko opravlja še prihodnji mesec, tozadevno delo pa naj pregledata dva člana uprave.

Iz 60. seje dne 27. decembra 1939.

Po referatu o potrebah ortopedičnega zavoda v Beogradu sklene seja, da se na račun izplačil za delo in za material za izdelavo protez odobri znesek din 250.000.—, ki se opravičijo po prej izdanih direktivah.

Na prošnjo Udruženja rodbin padlih in umrlih oficirjev je seja odobrila podporo v znesku din 6000.—.

Po referatu o povrnitvi napačno izterjanih kazni po čl. 99., a), zakona o državnem računovodstvu, sklene seja, da se ti zneski povrnejo v konkretnih primerih po razsodbi pristojnih sodišč.

Iz 61. seje dne 29. decembra 1939.

Vzame se na znanje poročilo delegiranih članov, ki so razpravljali o rekonpenzaciji koncesije fonda glede izdajanja invalidskih znamk v korist fonda. Sklenjeno je, da delegati nadaljujejo te razgovore na osnovi naknadnih direktiv, ki jih v to svrhu prejmejo.

Na prošnjo središnjega odbora UVI za izplačilo 4. obroka subvencije za vzdrževanje doma vojnih invalidov v Beogradu sklene seja, da se izvrši izplačilo v znesku din 200.000.—.

Glede oddaj zastavice na železniških postajah vzame seja na znanje poročilo delegatov središnjega odbora UVI, da je o tem vprašanju interveniral središnji odbor, zato je načelno sklenjeno, da se to vprašanje soglasno reši med zastopniki ministrstva za promet in delegati središnjega odbora UVI, da bi se dosegel potreben sporazum v korist vojnih žrtev.

Izvršena je spolnitev izpraznjenih mest pri posameznih invalidskih sodiščih, kakor so ta zahtevala, da bi se na ta način pospešilo reševanje invalidskih zadev.

Iz 62. seje dne 2. januarja 1940.

Po referatu o delu gospodarskega odseka središnjega odbora UVI in načrtu za organizacijo dela tega odseka pri središnjem odboru, sklene seja, da se predloženi načrt spolni s pripom-

Postopek pri naročanju železniških legitimacij

Katere listine se prilagajo seznamom

Kljub našim dvakratnim, v listu objavljenim navodilom, kako se naročajo železniške legitimacije, se uradi, ki posredujejo in izdajajo te legitimacije, pritožujejo, da predlagajo odbori s seznamom, ki so predpisani, v dokaz, da je prosilec upravičen do legitimacije za polovično vožnjo, razne listine, samo ne onih, na podlagi katerih je prosilec priznan zaščita. Seznami so tudi pomanjkljivi. Zato ponavljamo še enkrat:

Pravico do žel. legitimacije dokazujejo:

1. vojni invalidi, ki so bili po invalidskem zakonu iz leta 1925. in z rešitvijo nižjega (okrajnega, okrožnega) ali višjega inval. sodišča priznani za najmanj 30 % nesposobne za pridobitno delo radi boleznii in ki so po § 113. inval. zakona iz leta 1929. obdržali pravico do brezplačnega zdravljenja, z overjenim prepisom rešitve okrožnega ali višjega invalid. sodišča;

2. vojni invalidi, vdove in starši, ki še vedno prejemaajo invalidnino po zak. iz leta 1925. na podlagi potrdila, izdanega jim od okrajnega sodišča v letu 1929., ob prijavi za prevedbo po zak. iz leta 1929. z overjenim prepisom tega potrdila;

3. vojni invalidi, vdove, sirote in starši, ki so bili za take priznani z rešitvijo višjega inval. sodišča po zak. iz l. 1929., z overjenim prepisom rešitve dravske finančne direkcije, s katero jim je bila priznana rodbina ali podpora po sedaj veljavni uredbi, oni pa, ki niso dobivali invalidnine ali podpore radi cenzusa ali odkupa in ki še nimajo rešitve o priznanju invalidnine ali podpore po sedaj veljavni uredbi, z overjenim prepisom rešitve višjega inval. sodišča;

4. vojni invalidi, vdove, sirote in starši, ki so se prijavili za priznanje invalidnine ali podpore po sedaj veljavni invalidski uredbi, in ki so jim pravice že priznane, z overjenim prepisom rešitve višjega inval. sodišča. Z isto listino bodo dokazale upravičenost do legitimacije preje imenovane osebe, kadar bodo prejele tozadevno rešitev.

Seznam, v katerega se vpišejo prosilci za legitimacijo, mora imeti sledeče stolpce za: tek, številko, priimek in ime prosilca, njegov čin v vojski, številko poslednje rešitve, s katero je prosilec priznan zaščita, številko stare žel. legitimacije, ki se vrača, in opombo.

Za one, ki prvič prosijo legitimacijo, tozadevna beležka odpade.

Omenjamo še na številna vprašanja, da legitimacije, ki so jih dobili invalidi še za omejeno število voženj, od leta 1940. dalje ne veljajo več, se torej ne morejo podaljšati. Prizadeti morajo torej prositi za nove legitimacije.

Seznamu je priložiti vse rešitve v prepisu, ki se navajajo v seznamu, nove slike v predpisani velikosti in stare žel. legitimacije. Vse skupaj je pošiljati pristojnemu sreskemu načelnstvu in istemu obenem nakazati za vsako zaproseno legitimacijo po 20 din, razen če se ni odbor s sreskim načelnstvom glede nakazovanja denarja drugače dogovoril.

Priporočamo odborom, da se v tem pogledu ravnaajo po danih navodilih, da s tem olajšajo delo uradom, omogočijo, da bodo člani čim preje dobili legitimacije, sebi in drugim pa prihranijo čas za nepotrebno korespondenco.

Proglastitve za mrtve

Po padlih in umrlih vojakih, za katere so na razpolago mrtvaški listi, priče ali drugi dokazi, imajo invalidska sodišča podlago, da lahko priznajo invalidnino njihovim svojcem. Mnogo pa je pogrešanih iz vojne, tako da se sploh ne ve, ali so še živi ali mrtvi? Za priznanje invalidnine po pogrešanih je začasno veljalo, ako so oblasti potrdile, da se še niso vrnili in se sploh nič ne ve o njih. Sedaj po tolikih letih pa je vendar treba nekih trdnjših dokazov, zato zahtevajo invalidska sodišča proglastitve pogrešancev za mrtve.

V takih primerih pozovejo svoje, da naj predlagajo postopanje za proglastitev mrtvim. To postopanje pa je dolgo in zahteva stroške, zato se prizadeti svojci pritožujejo zakaj je tega treba, ko je vendar dovolj dokazano, da dotičnih pogrešancev ni nazaj.

Invalidska sodišča se morajo držati pravne podlage, zato morajo imeti predpisane dokaze o smrti.

Zato morajo vdove ali starši predlagati proglastitev dotičnih pogrešancev za mrtve.

S tem pa se priznanje invalidske podpore zavleče, ker postopek o proglastitvi za mrtve traja nad eno leto. Poleg tega pa imajo še stroške, za katere se pritožujejo, češ ali ni zadosti, da smo izgubili sina ali moža, sedaj moramo pa še plačevati zanj takse.

Pojasniti hočemo zakaj proglastitev za mrtve toliko časa traja in zakaj so stroški? Stranke prosijo za uvedbo postopanja za proglastitev mrtvim po pristojnih okrajnih sodiščih na okrožna sodišča. Pri okrožnih sodiščih se vrši postopanje, in sicer je treba najprej objaviti uradni razglas v Službenem

bami, ki so bile stavljeni na seji ter da se na to ponovno predloži v sklepanje, v kolikor je tangirano sodelovanje med fondom in središnjim odborom UVI glede vprašanja eksploatacije koncesij na osnovi § 39. uredbi o vojnih invalidih.

Sklepalo se je o prošnjah za nujno denarno pomoč, ki je odobrena v izjemno težkih primerih na osnovi priporočenih prošelj.

Izdano je bilo soglasno mišljenje fonda za odstopitev kantin v vojnih objektih osebami, zaščiteno z uredbo in to na zahtevo vojnih oblasti.

Iz 63. seje dne 3. januarja 1940.

Na prošnjo središnjega odbora UVI, da tudi v letu 1940, lahko pomaga siromašnim invalidom z obleko in obuvalom, kakor je to delal tudi prej, se sklone, da se da središnjemu odboru UVI za podpore znesek 50.000 dinarjev, ki se naj uporabijo v namen, za katerega je ta podpora zaprosena.

Sprejeto je poročilo delegatov uprave glede vprašanja kompenzacije za izdajo invalidskih znakov in se sklone, da sedaj po tisti delegati odločujoče činitelje v ministrstvu za pošto in brzojav, da se sforsira pismeno stališče ministrstva glede tega še nerešenega vprašanja, da bi se mogla forsirati rešitev, ki bi zagotovila interese fonda v korist vojnih žrtev.

Da se upoštevajo prošnje posameznih začasnih nameščenih dnevničarjev pri posameznih okrožnih sodiščih, ki do sedaj niso mogli regulirati svoje namestitve in v zvezi s tem svojih prejemkov, sklone seja, da se takim posameznikom lahko dajo akontacije na že zasluženi honorar odnosno dnevnice, da lahko regulirajo svoj položaj.

Iz 64. seje dne 5. januarja 1940.

Po referatu o stanju izdaje invalidskih rešenj zaradi prejemanja invalidnine pri vrhovnem invalidskem sodišču sklone seja, da se zaradi hitrejše izdaje rešenj odobrijo potrebni izdatki za nadurno delo osebja, kakor tudi, da se invalidskemu oddelku ministrstva stavijo konkretni predlogi za pospešitev dela.

Izvršena je tudi spolnitev izpraznjenih mest dnevničarjev pri posameznih okrožnih sodiščih, da ne bi bilo zastoja v reševanju invalidskih predmetov.

Iz 65. seje dne 8. januarja 1940.

Glede vprašanja prispevkov od pisemskega prometa ministrstva za pošto, v korist fonda, je seja sklenila poslati gospodu ministru za socialno politiko prošnjo s predlogom fonda, da ministrstvo postavi kategorično zahtevo ministrstvu za pošto, da bi ono izpolnilo svoje obveze po § 90. uredbi, kakor tudi po pooblastilu v finančnem zakonu za leto 1939./40., ker v nasprotju primeru bi fond ne mogel prevzeti odgovornosti za obveze po § 133. uredbi.

Sklone se poslati prošnjo beogradske občini, da odstopi svoje kioske središnjemu odboru UVI pod pogoji, ki bi se sporazumno določili, da bi fond mogel s svojimi sredstvi zagotoviti eksistenco gotovemu številu vojnih žrtev, ki imajo družine.

Po referatu o prošnjah za naknadno izplačilo posmrtnih pomoči, kakor tudi za izplačilo predloženih potnih računov za pregled invalidov, odobri seja izplačilo v vseh dokumentiranih primerih.

Iz 66. seje dne 10. januarja 1940.

Razpravljalo se je o zdravljenju vojnih invalidov in njihovih rodbin potom zdravstvenih zadrug. Da bi bilo možno to izvesti, sklone seja zaprositi središnji odbor UVI, da pozove oblastne odbore k sodelovanju pri tem vprašanju in da za sedaj predlaga po en srez iz vsake banovine, v katerem je največ invalidov, in to radi izvedbe zdravljenja potom zdravstvenih zadrug.

Iz 67. seje dne 12. januarja 1940.

Prečitan je ukaz o postavitvi načelnika invalidskega oddelka ministrstva za socialno politiko g. dr. Aleksandra Popovića za člana uprave fonda, kar vzame seja na znanje.

Po referatu o vprašanju nadaljnje organizacije fonda z ozirom na prenos gotovih poslov na banovino Hrvatsko

se sklone, najprej počakati na rezultat ankete, ki jo je v zvezi s prenosom poslov odredil g. minister za socialno politiko ter se bo nato šele to vprašanje ponovno pretresalo.

Glede prošelj za povračilo napačno vplačanih kazni na osnovi čl. 99 a zakona o državnem računovodstvu, za katera so pristojna sodišča sprejela pravomočne razsodbe, sklone seja povrniti te zneske, in to deloma iz 1938. in deloma iz 1939. leta.

Sklone se izvršiti refundacijo povračila bolniških in prevoznih stroškov po prošnjah, ki so v tem času prispele.

Izvršena je spolnitev izpraznjenih dnevničarskih mest pri posameznih okrožnih kot invalidskih sodiščih, da ne bi prišlo do zaostanka pri reševanju invalidskih prijav.

Odobreno je izplačilo denarnih pomoči v nujnih zaprosenih in utemeljenih primerih.

Iz 68. seje dne 12. januarja 1940.

Zaradi zagotovitve izplačevanja invalidnih se sklone delegirati člana uprave v ministrstvo financ, da se informira o sedanjem stanju po proračunu angažiranih kreditov, da bo o tem lahko obvestil upravo na eni prihodnjih sej.

Glede terjatev, ki jih ima fond do sanatorija na Golniku, se sklone zbrati vse potrebne podatke in nato o vprašanju ponovno razpravljati.

Glede prošelj organizacij ali posameznikov za odobritev postavitve avtomatov v posameznih krajih države, je bilo sklenjeno, odstopiti vse te prošnje gospodarskemu odseku središnjega odbora UVI v odločanje po § 39., točka 3., uredbi.

O prošnjah odnosno intervencijah glede plačevanja prispevkov 1 % v korist fonda od vseh dobav za vojsko, je bilo sklenjeno vztrajati striktno na določilih uredbi.

Sklenjeno je, da se izdela seznam celokupnega pomožnega osebja, ki je v breme fonda postavljeno pri vseh okrožnih sodiščih v državi skupno z evidenco po številu še ne rešenih invalidskih predmetov pri vsakem posameznem sodišču, kakor tudi z označbo ali so osebe, ki izvršujejo invalidske predmete, tudi zaščitene po uredbi.

Iz 69. seje dne 17. januarja 1940.

Po referatu delegiranih članov in njihovem poročilu o razgovorih s pošto hranilnico v Beogradu, se sklone poslati vlogo in zahtevati odobritev kredita v višini 10.000.000 din, in to na podlagi obvezne vojne škode v skladu z uredbo, in pod pogojem, da se ta kredit uporabi izključno za dajanje posojil vojnim žrtvam po določilih uredbi. — V zvezi s tem se sklone zaprositi g. ministra za socialno politiko, da bi čim prej podpisal načrt pravilnika za dajanje posojil, da bi se pospešila možnost gospodarske krepitve vojnih žrtev z dajanjem posojil.

Razpravljalo se je o možnosti okrepitve fonda o priliki prirejanja raznih tombol, kakor tudi s prejemanjem poročil od državne razredne loterije po njeni uredbi o kontroli in izvedbi iger na srečo.

Zaradi povečanja dela fonda in na osnovi uredbi je ugotovljeno, da poslovanje fonda trpi zaradi premalih službenih prostorov. V zvezi s tem je seja sklenila, da se pisarne fonda izselijo iz poslopja ministrstva za socialno politiko in se namestijo v »Domu vojnih invalidov«.

Iz 70. seje dne 18. januarja 1940.

Po referatu delegiranega člana uprave o stanju proračunskih kreditov za izplačevanje invalidnih po novi uredbi do zaključno meseca novembra 1939., ugotavlja seja, da se izplačila v glavnem gibajo in pravilno odvajajo v mejah predvidenega in odobrenega proračuna in da je redno izplačevanje zagotovljeno do novega proračuna.

Z ozirom na povečano draginjo in da se pomaga vojnim žrtvam, se sklone odobriti središnjemu odboru UVI ponovno subvencijo v višini 500.000 din, in to poleg že prej odobrenih 500.000 din s pripombo, da se ta znesek dostavi oblastnim odborom UVI, in to po prejšnjem razporedu fonda.

Glede prošelj za dodeljevanje specialnih protez se sklone te prošnje od-

stopiti ortopedičnemu zavodu, ki naj poda svoje mišljenje in izdela proračun.

Na osnovi vlog posameznih invalidskih organizacij, ki so dostavljene fondu potom »Saveza zdravstvenih zadrug«, v katerih se zahteva sodelovanje vojnih žrtev v pogledu zdravljenja v zdravstvenih zadrugah po državi, je bilo sklenjeno najprej počakati na rezultat že započete dela in poročila delegiranih članov.

RAZNE VESTI

* **Izprememba uredbi.** Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Srđan Budisavljević je pristal na to, da se izvršijo nekatere potrebne izpremembe invalidske uredbi od 2. decembra 1938. V zvezi s tem bo kmalu določena posebna anketa, katere naloga bo sestaviti nove tekste nekaterim členom uredbi. Izpremembe bi bili potrebni predvsem §§ 34., 36., 47., 66., 118., 119., 121. in 126.

* **Zanimive številke.** Danes posluje v državi 82 okrožnih invalidskih sodišč namesto prejšnjih 16, s štirimi oddelki vrhovnega invalidskega sodišča, s 600 uradniki in sodniki namesto 180 uradnikov po prejšnjem invalidskem zakonu. Ta sodišča so v nepolnih 5 mesecih izdala približno 40.000 pozitivnih rešenj invalidskih prijav. 1. junija 1938. je bilo vsega 520.000 invalidskih predmetov, ker je bila prijava po uredbi neomejena.

* **Josip Jurak, petdesetletnik.** Dne 23. januarja t. l. se je srečal z Abrahamom naš poštvalni tajnik sreskega odbora v Novem mestu tov. Jurak Josip. Dosegel je 50 let starosti, čeprav je vedno mislil, da ga bo mogoče invalidnost prej pobrala, ker trpi na živcih zaradi strela v glavo. Jubilant je upokojeni davčni upravitelj, sedaj pa neumorno deluje pri naši organizaciji, kateri posveti vso skrb. Po njegovi zaslugi se je novomeška organizacija močno razširila in je doseгла veliko za svoje člane. Na prijaznem griču sredi sončnih vrtov domuje v krogu svoje ljubljene družine v hišici, katero si je postavil po svojem okusu in tja se stekajo k njemu tovariši od blizu in daleč. Za marsikatero invalidsko vprašanje se trdno zavzame in ne odneha s svojo trdovratnostjo. Nihče mu ne more zameriti in vsi ga ljubijo in spoštujejo. — Želimo tov. Juraku, da bi še mnogo let tako pridno in uspešno deloval pri svojem tajnistvu.

* **V Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani** dobite vsakovrstne zvezke za šolo v brezhilni izdelavi. Vsak zvezek je opremljen z dobrim pivnikom. Potrebujete note, bloke, beležnice, nabavite si jih istotam.

* **Vsem sreskim odborom!** Vsi sreski odbori, ki so svoj čas naročili knjižice »Krik ranjene mladosti«, pa je še niso plačali, se s tem najvljudneje naprošajo, da to store čimprej. V to svrhu naj se poslužijo položnic, ki so bile pošiljkam priložene. Tistim odborom, ki so se tako dobro odrezali, da so naročili po 50 izvodov, pa tudi denar takoj nakazali, bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala. Še nekaj knjižic je na razpolago in še nekaj sreskih odborov je, ki še niso nič naročili. Zato jih naprošamo, da tudi ti naročijo in proti proviziji razpečajo vsaj 20 izvodov. — Naročila je naslavljati na Udruženje vojnih invalidov, krajevni odbor Sevnica.

* **Iz izjave vojnega ministra.** Armijski general in vojni minister g. Milan Č. Nedić je dal beograjski »Politiki« izjavo; v njej pravi med drugim: »Vojnska črpa svojo silo iz sile naroda. Kakršten je narod, takšna je njegova vojska. V svetovni zgodovini, pa tudi zdaj, se še ni zgodilo, da bi imel narod, ki je bil razdvojen v notranjih političnih borbah in nediscipliniran brez narodne duše, da bi imel takšen narod dobro vojsko, ali pa narobe. Vsi moderni topovi, vsa moderna letala, vse velike vojne ladje pomenijo le malo v rokah slabe armade. — Naš narod je zmerom dajal dobro armado in dobre starešine, to tudi sicer potrjuje naša zgodovina. Zato je tudi bil prvovrsten

Iz 71. seje dne 22. januarja 1940.

Glede razprave o lastnini »Doma vojnih invalidov« v Beogradu je ugotovljeno, da je »Dom vojnih invalidov« vknjižen v zemljiški knjigi kot lastništvo središnjega odbora Udruženja vojnih invalidov v Beogradu in se ima tako tudi nadalje voditi.

Sklone se izvršiti popis vsega fondovega inventarja, in to še posebno z ozirom na sklep seje, da se preseli pisarna fonda v »Dom vojnih invalidov«.

vojaški narod, Zadovoljen z malim, pogosto samo s skorjo kruha, oblečen slabo in celo slabo oborožen, velikih moralnih lastnosti, ni nikoli vprašal, kdo je sovražnik. Današnja vojna nima front. V njej se bori ves narod, veliko in malo, moški in ženske, staro in mlado. Vsek sodeluje na svoj način. V ozadju operativne vojske, to smo imeli prav zdaj priložnost večkrat slišati, so večji pokolji kakor na fronti. Iz tega vzroka se ob pravem času ves narod pripravlja, da bi mogel držati vse grozote vojne, da ne bi v vojni popustila ne operativna fronta, ne zaledje. Zato imamo danes tako imenovano splošno državno mobilizacijo, kjer pripada slehernemu državljanu vloga pri obrambi skupnih narodnih interesov. Torej imamo dve armadi: eno, ki se bori na fronti, in drugo v zaledju, ki pomaga, da vzdržita vojna armada in narod. Ta druga armada se imenuje armada del ali pomožna armada.

* **Kadar boste potrebovali kakršno koli obliko in barvo pisemskega papirja,** zapomnite si, da ima Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani in Mariboru veliko izbirno.

* **»Invalid«,** glasilo vojnih invalidov banovine Hrvatske, priobčuje v svoji januarski številki članek »To je naša zadnja beseda«, v katerem polemizira z »Ratnim invalidom« glede potrebe posebnega Višjega invalidskega sodišča za Hrvatsko. Na koncu tega članka pa pravi: Pustimo preteklost ob strani, odkrito poglejmo sedanost v oči. Ta sedanost nam pravi: Ecce homo! Poglej človeka! Poglej na vojnege invalida, siromaka, ki strahovito trpi in puhti vse drugo ob strani ter mu pomagaj, v kolikor se pomagati more. Bodi mu brat in ne jemlji vsega zase. — Drugi naj delajo kakor hočejo in naj padajo v zablode kakršne hočejo, toda mi, narod Hrvatov, Srbov in Slovencev, ki smo že od začetka prežeti z duhom pravičnosti in dobrote, zakaj ne bi bili pravični in dobri nasproti svojemu bratu?! Zakaj ne bi naše sirote invalidi, ne glede na to, kako so trpeli, prišli do onih pravic, ki jih jim zakon daje, ko jim že ne more dati zdravja in popolne možnosti borbe za obstanek. — Mnogo važnejših vprašanj obstoja za nas, nego je prerekanje o Višjem invalidskem sodišču, Narodnem invalidskem fondu in samostojnih zvezah in združenjih. Ona druga važna in življenjsko vprašanje vojnih invalidov moramo že enkrat začeti reševati v pristrani bratski slogi, reševati tako kot je potrebno, pa bo onih sto in sto in tisoče invalidov, ki trpijo v bedi, nesreči in pomanjkanju, ganjenih od sreče in hvaležnosti od vseh, ki se zanje zavzemajo. — In še eno. Tudi če ne bi bilo vseh teh naših argumentov, ki so zelo stvarni in važni, današnji čas zahteva, da se vsa naša vprašanja absolutno nujno rešijo v zadovoljstvo vseh invalidov, državljanov kraljevine Jugoslavije, pa naj se ti križajo ali klanjajo, ker ne vemo ne ure ne dneva, ko bi bili lahko pozvani, da ponovno vršimo svojo najbolj krvavo dolžnost do naroda in domovine, bodisi sami, ali pa naši sinovi ali vnuki.

* **Smrt žanje!** Krajevni odbor v Trbovljah javlja žalostno vest, da je dne 7. januarja t. l. umrl naš zvesti član in vojni invalid Lukmar Matija iz Trbovelj I., Retje št. 4. Imenovan je bil reduciran z inv. zakonom iz leta 1929., ker je plačeval več kot 120 din davka na leto. Po sedanji uredbi pa še ni dobil novega rešenja in ni dočkal, da bi mu bila nakazana

pokojnina, čeprav je to bila njegova največja želja. — Dne 10. januarja je umrl tudi naš član in vojni invalid **Tom Ivan, Trbovlje I., Loke št. 192.** Obema tovarišema kličemo „Slava“.

* **Knjigarna Učiteljske tiskarne** v Ljubljani ima veliko zalogo razglednic. V vsakem oziru boste postreženi, če si jih ogledate.

* **Snaga je lepa čednost.** Ker je sedaj pozvanih več invalidov k nadpregledom, naj bodo vsi snažni, da ne bo mogoče kakih zgražanj. Res je precej siromaštva, tako da morajo hoditi ljudje zakrpani in pomanjkljivo oblečeni, toda lepo in dostojno je za invalide in nekdanje borce, ako so čedno umiti in imajo snažno in oprano perilo, obleko pa čisto, čeprav zakrpano. Upoštevajte ta nasvet, da ne bodo posamezniki jemali ugleda našim vrstam.

* **Kantina** v »Vojašnici kralja Petra II.« v Škofji Loki se oddaja v zakup za čas od 1. aprila 1940. do 31. marca 1941. Prva pismena ponudba se vrši v pisarni intendanta I. Planinskega pešpolka 5. februarja 1940. Natančnejše pogoje lahko izveste pri sreskih krajevnih odborih.

* **Kantina** v »Vojašnici Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« v Ljubljani se oddaja v zakup za dobo od 1. aprila 1940. do 31. marca 1941. Druga ofertna licitacija bo 5. februarja 1940. v štabu komande omenjene vojašnice. Natančnejše pogoje lahko izveste na občinah v okolici Ljubljane ali pri sreskih odborih UVJ.

* **Peresa, svinčnike, kuverte, črnila,** pisarniške in šolske potrebščine si najceneje nabavite v Knjigarni Učit. tiskarne v Ljubljani in Mariboru.

SLUŽBENI DEL

Poziv sreskim in krajevnim odborom. Ker smo v začetku leta pozivamo vse odbore, da čimprej predložijo letne obračune za 1939. in proračune za leto 1940. v svrhu odobritve, ker letos ni obč. zborov. — **Oblastni odbor.**

Invalidom, ki spadajo pod ljubljansko vojno okrožje na znanje

Da bi se postopek pri priznavanju zaščite vojnim invalidom čim bolj skrajšal, je oblastni odbor zaprosil vse gg. komandante vojnih okrogov, da ne bi zadrževali odločb invalidskih komisij še 30 dni po pregledu, dokler ne postanejo pravomočne, kot to določa čl. 15. pravilnika o pregledovanju oseb, zaščitnih z uredbo o vojnih invalidih in še 10 dni po preteku pritožbenega roka, marveč, da bi se odločbe o pregledu onih invalidov, ki bi vpričo komisije podali ustmeno ali pisмено izjavo, da so z oceno zadovoljni, takoj odstoppale pristojnim okrožnim invalidskim sodiščem v nadaljnje reševanje. Na to vlogo so nam vsi vojni okrog, ki pridejo v poštev, razen ljubljanskega, negativno odgovorili. Ljubljanski vojni okrog pa je osvojil naš predlog in bo vse odločbe o pregledu invalidov, ki bodo pri pregledu izjavili, da se proti odločbi invalidske komisije ne bodo pritožili, odpošiljal takoj pristojnim invalidskim sodiščem.

Ljubljana. Opozarjamo vse članstvo — invalide, vdove in starše, ki so se prijavili po novem invalidskem zakonu, a njihove prijave še niso rešene, da morajo plačati v pisarni udruženja naročnino za list »Vojni invalid« za leto 1940., kar zneso din 12.—. One, ki v teku februarja ne bodo plačali naročnine, bomo odjavili.

Ljubljana. Sreski odbor Udruženja vojnih invalidov priredi vsako leto svojim siromašnim članom izdatno božičnico. Najpotrebnejše vojne invalide in vdove obdari z moko, sladkorjem in tudi z raznim blagom za perilo in obleko, v kolikor take predmete zbere pri posameznih darovalcih. Letos je ta sreski odbor razdelil pred božičnimi prazniki svojim najrevnejšim članom za 2494 din moke, za 2055 din sladkorja in pa tudi 3000 din v gotovini; poleg tega pa še nekaj kosov blaga. Skupna vrednost božičnega obdarovanja je znesla približno 8000 din. Tako obilno božično obdarovanje članov ljubljanskega sreskega odbora UVI je omogočilo večje število darovalcev, ki so z večjimi ali manjšimi prispevki pripomogli do zbirke, ki je bila v to svrhu potrebna. Vsem plemenitim darovalcem izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo za njihove darove. — **Sreski odbor UVI v Ljubljani.**

Krajevni odbor Moravče sporoča vsem tistim članom in članicam, ki še »ne dobivajo« pokojnine, da se zglase v Moravčah 12. februarja po 10. sv. maši v šoli. Pobirala se bo naročnina za list »Vojni invalid« in članarina. Ako pa kateremu ni mogoče priti 12. februarja, pride pa tudi lahko prej ali pa tudi pozneje. Tisti, ki ne bi prišli 12. februarja, morajo pozneje priti k predsedniku na dom. — Lahko tudi eden opravi za vso vas, čakati ne

bo treba nobenemu, vsak bo takoj vse opravil. Vsakemu se bodo dala pojasnila glede zaščite. Pride lahko vsak, ki je delal »Prijava«, pa še ni dobil rešenja. Odborniki so ta teden vsi vabljeni na sejo. — List se bo ustavil vsem tistim, ki ne bodo poravnali naročnine za leto 1940. Poudarjamo še enkrat: to velja le za tiste, ki še ne dobivajo invalidnine. Oni, ki jo dobivajo, jim je članarina in naročnina za list odtegnila finančna direkcija. — Prečitajte točno, da ne bo nereda in nepotrebnih potov.

Kamnik. Neizprosna smrt nam je ugrabila marljivega tov. Franca Bokaliča, dolgoletnega predsednika tukajšnjega sreskega odbora. Na njegovi

† Franc Bokalič

zadnji poti smo ga polnoštevilno spremlili in položili venec na prerani grob. — V počastitev njegovega spomina je bila 30. decembra 1939. žalna seja. V kratkem govoru je tov. Bremšak orisal nesebično požrtvovalnost pokojnega tov. Bokaliča v prid vojnim invalidom in vdovam, za kar mu bodo vsi vedno hvaležni. Zgovorna priča njegove delavnosti je tudi monumentalni spomenik žrtvam svetovne vojne na Žalah. Za vsa dela naj uživa v miru plačilo pri Bogu. Slava njegovemu spominu! — Nato je sledila redna seja, katero je vodil tov. Stanko Tome iz Ljubljane. Članstvo se obvešča, da je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Balantič Valentin, tajnik Bremšak Franc, blagajnik Janežič Gašper. V odboru sta: Ulčar Marija in Filipič Franc. — Članstvo se opozarja, da je uradni dan torek popoldne. Za zelo nujne primere se sprejema tudi druge dneve. Pisarna je sedaj v trafiki tov. Bremšaka in ne več na sodišču. — Vsi, ki mislite nabaviti legitimacije za polovično vozino na drž. železnicah, se zglasite pri tov. Bremšaku vsaj do 15. februarja t. l. S seboj prinesite staro legitimacijo, sliko velikost 6 x 9 cm, zadnje rešenje in v gotovini 20 din. — Člani, ki se niste prevedeni na novi zakon in še ne prejimate invalidnine, poravnajte naročnino za list »Vojni invalid« za leto 1940. V nasprotnem primeru se vam list z marcem preneha pošiljati.

Slovenske Konjice. Ponovno opozarjamo vse članice, ki še ne prejemale invalidnine, da poravnajo članarino in naročnino za »Vojnega invalida« za le-

to 1940. Tudi zaostankarji iz leta 1939. naj se že spomnijo svojih dolžnosti. Vsak četrtek in vsako nedeljo od 9. do 11. ure se uraduje v gostilni Karat, po domače Jakl, pri farni cerkvi, zato lahko vsakdo brez zamude obavi svojo dolžnost. Čakali bomo le do 15. februarja, nato bomo posamezne dolžnike terjali osebno in na njihov račun.

Ljutomer. Kljub temu, da je naš list dovolj razločno pojasnil glede plačevanja naročnine za list, je še vedno mnogo članov, ki hodijo povpraševat, kako in kaj je s plačevanjem. Zato še sledeče pojasnilo: Tisti člani, ki dobivajo invalidnino, ne plačajo članarine, ne naročnine za list — nam — ker jim je bilo oboje že odtegnjeno. Vsi tisti, ki ste vložili prijave, morate plačati 12 din; tisti, ki ste zavrnjeni in niste naredili priziva, sporočite nam, da vas črtamo iz seznama in ustavimo list, sicer boste morali list naknadno plačati. Vsi ostali so naši člani in prosimo, da nam o priliki plačajo 12 din za list. — Enkrat smo že opozorili one, ki dobijo odločbo okrožnega sodišča, in so zavrnjeni, da morajo takoj k tajništvu, ki ukrene potrebno. To pa mora biti takoj, ker večkrat potrebujemo dokazov in zadnji dan tega ne moremo izvršiti. Zavedajte se, da je to v vašo korist. — Pojasnjujemo tudi sledeče: Mati, ki je v vojni izgubila nezakonkega sina, ima vse pravice po njem, ker v uredbi ni nikjer rečeno, da matere po nezakonkih sinovih nimajo pravice; zato naj se vse prizadete matere takoj po prejemu odločbe okrožnega sodišča javijo v našem tajništvu. — Bolezenski invalidi, ki dobijo rešitev s sledečimi besedami: Imenovani ima pravico do vseh ostalih pravic po cit. uredbi razen pravice do invalidnine pod pogoji, ki so v isti uredbi predvideni, morajo biti včlanjeni ter plačati list. Pravice, do katerih imajo vsi ti imenovani bolezenski invalidi, bomo pojasnili v prihodnji številki.

Sreski odbor UVI v Kranju vabi vse svoje članice in članice k božičnici, ki se bo vršila v nedeljo dne 11. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Stara pošta« v Kranju. Vsled slabega vremena se je letos božičnica nekoliko zakasnila. Pri božičnici bo tudi obdarovanje, zato naj se vsak točno udeleži. — Obvezno.

Odbor.

Novo mesto. Invalidi, vdove in starši! Naš poziv v zadnji številki lista »Vojni invalid« glede poravnave naročnine za list in članarine za leto 1940. ni imel zaželenega uspeha. Od 339 še nepriznanih naših članov in članic — priznanih imamo do danes že nad 150 — smo morali odjaviti radi neizpolnjenih obveznosti do organizacije nad 200 članov in članic. Vsi ti se niso zmenili za naš poziv. Odpovedali smo vsem tem list, ki je naš veliki prijatelj, dober zagovornik ter javni borec za naše pravice, kakor tudi uspešen posredovalec v vseh važnih vprašanjih med oblastmi in članstvom. — S tem ste izgubili list, a organizacija vam je s tem odpovedala tudi vsako pomoč, vsako intervencijo in prošnjo v vaših zadevah. — Res je, da gre priznavanje pravic do invalidnine in ostale vrste inv. zaščite pri nekaterih prvostopnih invalidskih sodiščih le počasi, ker ni dovolj sodnikov in administrativnega osebja na razpolago, toda polagoma bodo vsi invalidski predmeti rešeni. — Mi, ki prav dobro poznamo ogromno delo prvostopnih invalidskih sodišč, priznavamo z odkrito hvaležnostjo, da je novomeško invalidsko sodišče v polni meri zadostilo svoji dolžnosti. Tega ne more pravičen in objektivni človek zanikati. Na stotine vas že ima rešitve — sklepe v rokah, ki čakajo potrditve v Beogradu. Lepo število vas že prejema invalidnino po novem zakonu, na žalost pa leži v lepe stotake sklepov — v konceptu po sodnikih rešitvah — ki se ne morejo vročiti prizadetim vojnim žrtvam, ker grozno primanjkuje administrativnega osebja, ki bi te sklepe prepisalo radi vročitve strankam in predložitve vrhovnemu invalidskemu sodišču v Beograd v potrditev.

Nepriznani člani - zamudniki, pozor! Oklenite se z vsem srcem vaše prijateljice — organizacije! Poravnajte vsi

do zadnjega svoje obveznosti, da vas uvrstimo zopet med zaupanja vredne člane. V slogi je moč, tam bo tudi vaša zmaga. Zavedni člani, ki prejmete list, opozorite nezavedne na to, da popravijo zgrešeno naziranje in se vrnejo.

Beltinci. Vsi člani, ki prejmejo rešenje okrožnega sodišča iz Murske Sobotice, naj se prijavijo pri tajniku krajevnega odbora v Odrancih št. 109, in to vsako sredo od 9. do 12. ure. Ob nedeljah pa se lahko javijo v Beltincih od pol 9. do 10. ure pri g. Sapaču. Predvsem opozarjamo one člane, ki jim je prijava odbita, da to takoj javijo udruženju zaradi pritožbe. — Oni člani, ki hočejo naročiti železniške legitimacije, naj se javijo najkasneje do 10. februarja. V to svrhu je potreben prepis rešenja, fotografija in din 22.—. Poskrbite za legitimacije takoj, da ne bo prepozno!

Celje. Množijo se pritožbe, da dobivajo ne člani sreskega odbora UVI v Celju položnice. Tu je potrebno pojasnilo. V juniju 1939. je Celje poslalo 1000 položnic upravi »Vojnega invalida« s prošnjo, da jih priloži listom njegovih članov, kar je bilo v »Invalidu« tudi razglašeno. — Upoštevati se mora, da ima Celje naročnike pri 76 poštah in uprava ni mogla točno vedeti, kateri so celjski naročniki in je položnice priložila tudi listom, ki niso pripadali celjskim naročnikom. — Če je kdo, ki ni član tega društva, dobil položnico, naj bi jo uničil in zadeva bi bila rešena. Pomisliti je treba, da mora uprava odposlati nad 10.000 listov, pa se lahko naredi kaka napaka.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Vel. Laščah poziva članstvo, ki še ne prejema invalidnine, da poravnajo naročnino in članarino v znesku din 24.— za leto 1940. — Posebno opozarja dolžnike iz prejšnjih let, da plačajo zaostanke.

Krajevni odbor v Žužemberku poziva vse člane vojne invalide, vdove in starše, ki so se prijavili za priznanje davatev po invalidski uredbi in ki še niso prevedeni, da se zglasijo pri blagajniku, tovarišu Bebarju Francetu, sod. slugi v Žužemberku in mu plačajo članarino in naročnino za leto 1940. Oni, ki ne bodo izpolnili svojih članskih obveznosti, naj sami sebi pripišejo posledice, da tudi odbor ne bo za nje ničesar ukrenil in ne pomagal, kadar bodo potrebovali pomoč in nasvete.

Iz Slovenskih Konjic. Opozarjamo dotične, ki so prejeli v letu 1939. list »Vojni invalid« pa ga še niso plačali, da ga takoj plačajo pri sreskem odboru, drugače jim bo ustavljen, plačilo pa na njih stroške iztirjano. Nekateri mislijo, da se jim je naročnina odtegnila, toda odtegljaj je bil le za leto 1940., za nazaj pa se mora plačati. Imeli smo par primerov, da nekaterim naše važno glasilo ni nič mar, čeprav vse natanko pojasni. Taki gledajo samo na to, da dobivajo denar. Organizacija naj jim vse preskrbi, oni pa ne podpirajo organizacije.

Opozarjamo pa tudi one, ki še ne prejemale invalidnine, da morajo plačati članarino in naročnino za list za nazaj in za naprej. Pri našem sreskem odboru se posluje vsako nedeljo od 9. do 11. ure in vsak četrtek od 9. do 12. ure v prostorih gostilne Potočnik pri cerkvi.

Člani naj ne nasedajo sušmarjem in obrekovalcem, ki nič ne vedo. Tukaj ne morejo plačati članarine, takim izkoriščevalcem pa plačajo kar po 60 din za pospešitev ali izposlovanje, ki se sploh ne more zgoditi. Take ljudi bomo ovadili.

Sreski odbor Dol. Logatec obvešča vse one člane, kateri so že dobili po novi uredbi rešenja, ali pa imajo na podlagi prejšnjih rešenj pravico do železniških legitimacij za polovično vožnjo, da se čim prej zglasijo pri tajniku v svrhu naročila legitimacij. Prinesejo naj rešenja, svoje slike in slike družinskih članov, ako prejemale za nje dodatke. Poleg tega pa za vsako legitimacijo po 20 din v gotovini. Občnega zbora letos ne bo, ker je predviden na vsaki 2 leti.